

Alegria

door Aad Hekker Alegria is het uitgangspunt in het werk van Hilda Boer. Alegria omdat dat bij haar levenshouding past. 'Er is al genoeg somberheid in de wereld.' Vrolijkheid als tegenwicht van alle treurnis in het tranendal van het bestaan. Dat vermoedt dat zij werk maakt tot louter visueel vermaak. Maar dat is niet zo. 'Aanvankelijk maakte ik nogal braaf werk qua onderwerpen: kikkers, tulpen et cetera. Ik merk dat ik nu in een kentering zit. Ik wil het minder braaf... Ik wil dat mijn werk iets teweeg brengt.'

Alegria vind je terug in de keuze van haar onderwerpen: liefde, muziek, hagedissen. Alegria vind je terug in haar kleurgebruik; kleuren die zij beschouwt als haar levenskleuren: rood, oranje, geel, friskgroen, warmgrijs. 'Geen wolk zo donker of ik weet de zon er achter te denken.' Alegria dat zij vindt in onderwerpen uit warme zuidelijke landen, uit de motieven die zij er aantreft. Alegria die zij ontmoet in de blijde overdaad van de Italiaanse barok. Tegelijkertijd mag het tot het uiterste gaan: 'dat mensen misschien wel het hoofd afwenden of een hand voor de mond slaan om zoveel schaamteloosheid.'

< *Alegria! (oranje hagedissen)*, 2010, 30 x 30 cm, oplage 250

✓ *De trekkzakspeler*, 2003, 52 x 72 cm, oplage 6

Hilda Boer maakte ooit schilderijen en tekeningen waarin de meesters waar zij les van had – Peter Vos en Co Westerik – zichtbaar zijn. Langs alle grafische technieken komt zij uiteindelijk bij de lino. Het bleek een zoektocht te zijn die leidde van toon naar vlak. En je ziet waarom. Haar zeer grafische werk heeft kracht, in kleur en vlak. Het doet denken aan het werk van M.C Escher of Dick Bruna. Iconische afbeeldingen van kikkers, salamanders, een accordeonist die versmelt met zijn instrument. Zij noemt haar grote voorbeelden Henri de Toulouse-Lautrec en de Japanse prentkunst. Als jong meisje al werd zij door Japanse prenten

De gitarist, 2004, 52 x 72 cm, oplage 6

geboeid. En nog steeds. Zij wil zich graag verdiepen in de techniek van de Japanse houtsmeden. Een *artist in residency* in Japan is een nog on vervulde droom.

Enthousiast toont ze mij de affiche van Prints in Paris, de tentoonstelling die vorig jaar in het Van Gogh Museum te zien was, want ook de affichekunst van de *fin de siècle* is – ook al sinds haar jeugd – inspiratiebron. Toen zij twaalf was hing een reproductie van 'Aristide Bruant dans son cabinet' (een van de beroemdste litho's van Toulouse-Lautrec, red.) boven haar bed. Nog steeds is zij enthousiast over de grote kleurvlakken, de zwarte contourlijnen, de eenvoud van vorm, de klare taal.

Het is duidelijk: de abstracte kunst als middel tot expressie gaat aan Hilda Boer voorbij. Haar ambitie is dat haar voorstellingen van mens en dier gaan over de symbiose van subject en object, zoals bij die accordeonist.

Maar, zoals elke kunstenaar betaamd, is Hilda Boer nog steeds onderweg in de ontwikkeling van haar werk. Haar vormtaal moet nog meer vereenvoudigd; er nog moet nog meer worden weggelaten.

Hilda Boer behoort tot de kleine groep kunstenaars – samen met onder andere (haar stadgenoot) Elsbeth Cochius, Bea van der Heijden, Siemen Dijkstra, Tom Thijssen en Jacomijn den Engelsen – die vrijwel uitsluitend grafiek maakt. Het enige uitstapje naar een andere medium zijn haar bronzen beeldjes.

Haar recente werk werd ingegeven door een artikel in de krant. Er werd gewag gemaakt van een gebruik ergens in Frankrijk waar mensen hun geheime liefdes afbeeldingen sturen van vrouwen met vissen. Zou het met verleiding te maken hebben? En wat zou er dan voor de verleiding staan? De vis of de vrouw?

Dat wij hier te maken hebben met een volbloed grafica blijkt uit haar voorkeur van een papiermaat van 50 x 65 cm, alhoewel zij ook graag voor veel groter werk uitwijkt naar haar collega Elsbeth Cochius. In de beeldtaal van Hilda Boer is kleur nodig, maar toch zijn de vier RAAM-prenten die Hilda Boer voor dit nummer maakte slechts 10 x 15 cm en uitgevoerd is slechts een drukgang zwart. Het deert niet. De vier RAAM-prenten zijn uitgewerkte voorstudies van de serie grote bladen grafiek van vis & vrouw. Deze RAAM-prenten liggen al sinds eind

You make me feel, 2016, 39,5 x 57 cm, oplage 12

vorig jaar geduldig te wachten op verschijning.

Los van de krachtige kwaliteit van haar werk was er nog een reden Hilda Boer te vragen als RAAM-prentkunstenaar. Net als de vorige RAAM-prentkunstenaar Carole Witteveen is ook Hilda Boer is toegetreden tot het bestuur van ons Grafiekplatform VOG. Waarom eigenlijk? Wat zijn haar bestuurlijke ambities? Er zijn drie drijfveren. Zij zet zich graag in om het imago van de grafische kunst te verbeteren. Zij stoort zich eraan dat er af en toe met dedain op de grafische kunst wordt neergekeken. Bovendien mengt zij zich graag in het discours: wat is grafiek nou eigenlijk? Wat doet de fotografie daartussen? Hoort die wel in onze discipline thuis?

Wat doet de digitale kunst ertussen? Wat moeten wij met de computer aan? Met gyclées/piëzografieën? Voor Hilda Boer is de indirectheid van werken via een drukvorm essentieel. Mag je een camera of een computer ook als drukvorm beschouwen? En tekeningen? Ook een twijfelgeval. Wat bindt ons nou? De papieren drager of de drukvorm. En dit soort vragen zullen zich blijven voordoen. De reproductietechnologie gaat immers door.

En de derde motivatie is dat Hilda Boer internationale samenwerkingsverbanden wil leggen en onderhouden. Het interesseert haar over landsgrenzen te kijken. Dat kosmopolitisme blijkt in haar bloed te zitten. Als kind prikte zij blind een plek op de kaart, schreef een brief naar de directeur van het postkantoor of hij iemand wist met wie zij zou kunnen corresponderen.

Het leverde haar pennenvrienden op Madagaskar en op de Fiji. Later in haar leven maakte zij grote reizen. Tijdens haar docentschap aan een middelbare school was zij nauw betrokken bij een internationaliseringprogramma. Er ontstond een samenwerkingsverband met scholen in België, Duitsland, Italië en Frankrijk. En ondertussen gedijt zij op haar zolderatelier wanneer ze in alle rust ambachtelijk haar platen snijdt, versmelt met haar materiaal zoals de accordeonist met zijn instrument.

^ *See me, feel me*, 2017, 68 x 86 cm, oplage 6

< *I still cry sometimes*, 2016, 39,5 x 57 cm, oplage 12